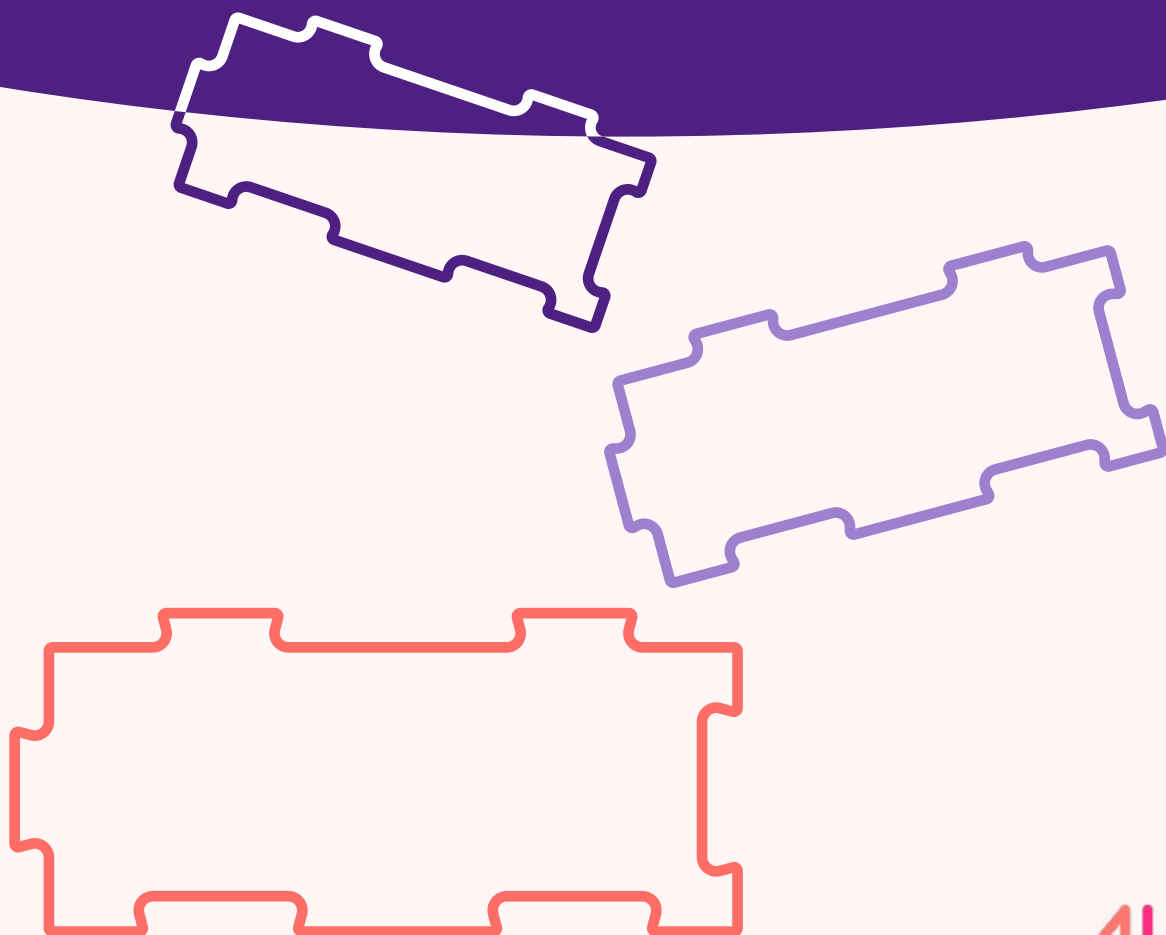

AVANT visie Samen doen en taal

Visie op samenwerking tussen
medewerkers, naasten,
cliënten en vrijwilligers binnen
AVANT-organisaties

Deel I: Visie op samenwerking

Zorgen voor elkaar; we doen het samen

De samenwerking tussen zorgmedewerkers, naasten, vrijwilligers en cliënten is vanzelfsprekend. Zorgen doen we samen; omdat het werkt én omdat we elkaar hard nodig hebben. Of het nu thuis is of in het verpleeghuis, samen zorgen geeft kleur aan de dag en vergroot het levensplezier van de cliënt. Ook bij een verhuizing naar het verpleeghuis willen we dat mensen zich thuis blijven voelen en zoveel mogelijk het gewone leven kunnen voortzetten, met hulp van naasten, vrijwilligers en zorgmedewerkers. AVANT-organisaties zetten zich in voor open en gelijkwaardige samenwerking, waarin iedereen zich gezien en gehoord voelt.

Daarom is er nu deze gedeelde visie, zodat iedereen weet wat het 'samen doen' betekent binnen de AVANT-organisaties. Taal speelt een sleutelrol in het samen doen en vormt het tweede deel van de visie. Het is het resultaat van een zorgvuldig gezamenlijk proces waarin ook de afzonderlijke visies van alle AVANT-organisaties zijn meegenomen. De visie vormt de gezamenlijke basis waarop elke organisatie de eigen zorgverlening verder kan vormgeven.

Iedereen doet ertoe

Elke cliënt is uniek. Dat geldt ook voor de mensen om hen heen. Partners, familie, vrienden, burens en andere vrijwilligers vormen samen het sociale netwerk dat voor de cliënt zoveel betekent. Die verbondenheid blijft, ook als er meer zorg nodig is of wanneer iemand verhuist naar een verpleeghuis. Daarom bouwen we aan teams rondom ouderen, waarin ieders bijdrage telt. Alle betrokkenen bij een cliënt stemmen samen af wat nodig is en wie wat doet voor het best mogelijke leven. Door het gesprek aan te gaan over verwachtingen, wensen, grenzen en mogelijkheden geven we sámen vorm aan zorg en welzijn, met oog voor ieders rol.

Opbouw van de visie

De visie is opgebouwd uit vijf lagen: van gemeenschap (context) en de inwoner (fundament) tot missie, mindset en handvatten. Per bouwsteen maken we concreet wat er nodig is voor **onze missie: het samen doen met gelijkwaardigheid, zelfstandigheid en flexibiliteit als uitgangspunten**. Van duidelijke afspraken en een andere manier van denken en doen, tot een slimme rolverdeling en de inzet van technologie. Zo bouwen we samen aan de juiste zorg, dichtbij en op maat.

De bouwstenen

3.

Handvatten

De cliënt écht kennen

Voor een zo goed mogelijke levenskwaliteit, zodat cliënten betekenis ervaren en doen wat energie en plezier geeft.

Afspreken en afstemmen

Heldere afspraken, zichtbare verantwoordelijkheden en toegankelijke informatie voor zorgverleners, cliënten en hun netwerk.

Innoveren en technologie inzetten

We zetten technologie en innovatie in als hulpmiddelen om samenwerking te versterken en processen te versnellen.

Samen leren en ondersteunen

Deskundigheid, duidelijke afspraken, begeleiding, ondersteuning en continue scholing vormen de basis.

2.

Mindset

Denken in mogelijkheden

We richten ons altijd op wat wél kan, met inzet van de juiste middelen en duidelijke afspraken.

Zelfstandigheid stimuleren

Cliënten en hun naasten blijven zo lang mogelijk zelfstandig, met regie over hun eigen leven. De zorg sluit daarbij aan en ondersteunt waar nodig.

Flexibel meebewegen

We spelen samen flexibel in op veranderingen en doen wat nodig is om iedereen tegemoet te komen in een context die continu in beweging is.

Gelijkwaardig samenwerken

Effectieve, open en eerlijke gesprekken waarin wensen, grenzen en verwachtingen helder worden afgestemd. We werken samen op gelijke voet.

1.

Missie

Samen doen

Zorgen doen we samen: cliënten, naasten, vrijwilligers en zorgmedewerkers zijn onderdeel van het geheel.

Betekenisvol leven

Een betekenisvol leven, welbevinden, verbinding en zingeving staan centraal in onze visie. Daarbij is zorg een middel, geen doel op zich.

Fundament
de inwoner en de buurt

Zorgzame gemeenschappen

Ontstaan in en mét de buurt vanuit de kracht van inwoners zelf. Organisaties ondersteunen en verbinden.

Context
de gemeenschap

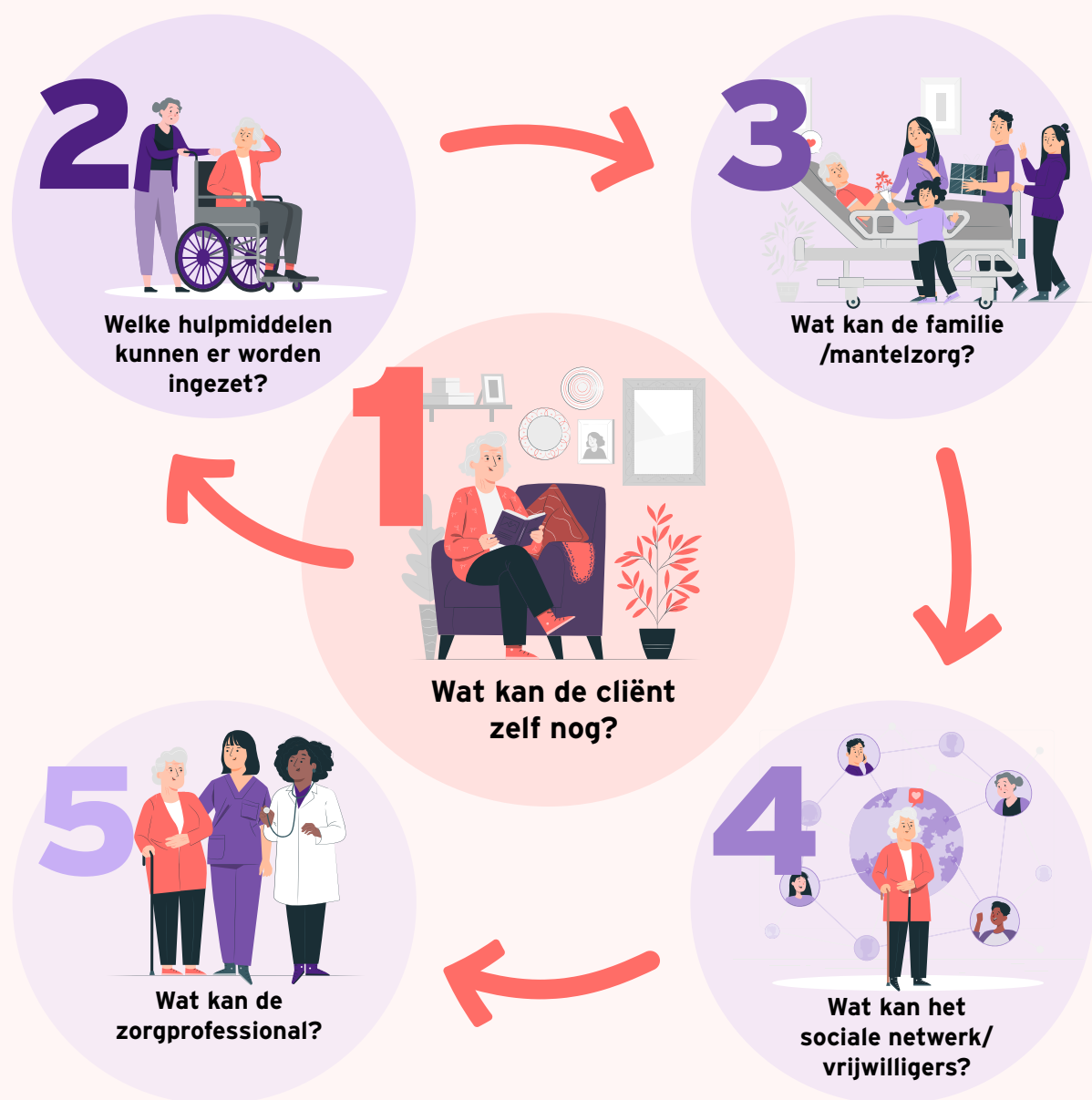
Welzijnsorganisaties, gemeenten, GGZ, woningcorporaties en burgerinitiatieven

De inwoner en de buurt

Zorgzame gemeenschappen

Zorgzame gemeenschappen vormen het fundament van onze visie. Ze ontstaan vanuit de kracht van de inwoners van een buurt; organisaties sluiten aan, versterken wat er al is en werkt en nemen niet over. Bij zorgvragen werken we volgens de Schijf van vijf: de zorg sluit pas aan wanneer eigen kracht, hulpmiddelen en netwerk niet volstaan.

Schijf van Vijf van Petri Cornelissen

1.

Missie

Onze missie (bouwlaag 1) is gericht op samen doen en een betekenisvol leven als uitgangspunten.

Zorgen doen we samen: cliënten, naasten, vrijwilligers en zorgmedewerkers geven ieder op hun eigen manier betekenis aan zorg en welzijn. Door verwachtingen uit te spreken en rollen af te stemmen ontstaat ruimte voor echte samenwerking. Het doel is altijd een **betekenisvol leven**, met regie, eigenwaarde, verbinding en plezier. Zorg is daarbij ondersteunend en sluit aan op wat voor de cliënt belangrijk is. Vaak komt dat tot uiting in de kleine dagelijkse dingen die het verschil maken.

2. Mindset

De mindset (bouwlaag 2) draait om zelfstandigheid; zorgen dat in plaats van zorgen voor, meebewegen en flexibiliteit, gelijkwaardigheid en denken in mogelijkheden.

Cliënten en hun naasten blijven zo lang mogelijk **zelfstandig**, met regie over hun eigen leven. Zorg sluit daarop aan; meer **zorgen dat in plaats van zorgen voor**. Omdat mensen, situaties en teams voortdurend veranderen, **bewegen we mee**: ondersteunend waar nodig, loslatend waar het kan. Persoonsgericht werken vraagt **flexibiliteit**, afstemming en samenwerking, zodat we steeds kunnen doen wat op dat moment het beste werkt. Daarbij kijken we vooral naar wat wél kan, we **denken in mogelijkheden**. Door de cliënt goed in beeld te brengen - gewoontes, netwerk en wensen - ontstaan kansen en oplossingen die het leven makkelijker maken, met zorgtechnologie als hulpmiddel en met een blik voorbij de grenzen van de eigen organisatie. Zo **werken we gelijkwaardig samen**, met respect voor ieders rol en verantwoordelijkheid. Medewerkers, naasten en vrijwilligers zien en waarderen elkaars bijdrage, waardoor een team ontstaat wat samen zorgt en waarin iedereen zich gezien en gehoord voelt.

3. Handvatten

Praktische handvatten (bouwlaag 3) richten zich op de cliënt écht leren kennen, heldere afspraken maken, goede afstemming, het slim inzetten van technologie, samen leren en elkaar ondersteunen.

Samen doen begint bij de **cliënt écht kennen** en begint bij de naasten: aansluiten op wat het leven kleur geeft, of dat nu tijd met dierbaren of een zinvolle daginvulling is. We werken vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid. Welzijn - sociaal, emotioneel en mentaal- staat centraal en is onmisbaar voor kwaliteit van leven. Daarom creëren we samen betekenisvolle momenten met oog voor zingeving én voor elkaar. Daar hoort ook bij: **heldere afspraken maken en goede afstemming** over wie wat doet en waarom, zodat verantwoordelijkheden duidelijk zijn en informatie voor cliënten en hun netwerk toegankelijk blijft. De Schijf van vijf gebruiken we daarbij als praktisch leidraad. **Technologie en innovatie** helpen ook: - om samenwerking te versterken, processen te versnellen en bereikbaarheid te verbeteren. Digitaal tenzij, zelf als het kan, thuis als het kan, is daarbij het uitgangspunt. Omdat zorg en cliënten blijven veranderen, **leren we samen en ondersteunen we elkaar**. Zo vullen we elkaar optimaal aan. Iedereen - zowel medewerkers als naasten en vrijwilligers - krijgt ruimte voor scholing, training, ondersteuning en begeleiding. Iedereen leert door ervaringen te delen. Op die manier groeit het vertrouwen, blijft de samenwerking in balans en zorgen we ervoor dat niemand overbelast raakt.

Samenwerken vanuit één visie en één taal

Samenwerking tussen zorgmedewerkers, naasten, gemeenschappen of de buurt, vrijwilligers én cliënten is geen keuze, maar een vanzelfsprekend uitgangspunt voor goede zorg en een betekenisvol leven. Het is de basis voor een goed leven waarin we naar elkaar omzien. Deze visie laat zien wat dat vraagt: een open houding, gelijkwaardigheid, flexibiliteit, oog voor ieders rol en duidelijke afspraken. De AVANT-organisaties werken vanuit dit gedeelde vertrekpunt. Geen blauwdruk, maar een richting die houvast geeft én ruimte laat om aan te sluiten op wat nodig is. Het vraagt een andere manier van denken én doen. En daarin speelt taal een sleutelrol. Daarom gaan we in het tweede deel van deze visie in op onze taal en de kracht van woorden in de samenwerking.

Deel II: Visie op taal

In samenwerking speelt taal een sleutelrol. Wat we zeggen, hoe we het zeggen en hoe het overkomt, maakt het verschil. Samen doen begint bij het spreken van dezelfde taal en het goed verstaan van elkaar. Taal is een krachtig instrument voor vertrouwen en gelijkwaardige samenwerking. Daarom werken de AVANT-organisaties met ouderen en het netwerk aan één gezamenlijke taal: een taal die verbinding en gelijkwaardigheid ademt. Vanaf 2026 krijgt die taal steeds meer vorm in de praktijk; in hoe we samenwerken, communiceren en keuzes maken. De visie op taal is een organisch document en een leidraad voor taal die past bij hoe we willen werken.

Menselijke taal

In de ouderenzorg draait het om mensen, maar dat klinkt niet altijd door in de woorden die we gebruiken. Vaktaal en afkortingen scheppen afstand, terwijl we juist dichtbij willen zijn. Samenwerken op basis van vertrouwen vraagt om heldere, menselijke taal waarin iedereen zich herkent: cliënten, naasten en zorgverleners. Taal leeft en verandert met ons mee. Het weerspiegelt hoe we naar de wereld kijken en welke betekenis we geven aan wat we doen. Daarom is het nodig bewust te kiezen voor woorden die verbinden en uitnodigen, in plaats van termen die afstand creëren. Het is geen set regels, maar een uitnodiging om anders te kijken, luisteren en spreken. Zo bouwen we samen een taal van menselijke maat die mensen verbindt en waarin iedereen zich herkent.

Positieve taal die verbindt

Samenwerken vraagt om taal die gelijkwaardigheid uitdrukt en niemand in hokjes plaatst. We maken geen onderscheid tussen formele zorg door zorgmedewerkers óf door naasten en vrijwilligers alsof het twee werelden zijn, maar kiezen woorden die verbinden én laten zien dat iedere rol ertoe doet. Tegelijkertijd willen we positieve, energieke taal gebruiken die motiveert, in beweging zet en uitgaat van vertrouwen. Niet spreken vanuit tekorten, maar vanuit mogelijkheden. Door vooruit te kijken, creëren we energie, versterken we vertrouwen en bevorderen we samenwerking; in woorden én in de praktijk.

Taalwissels

Samengevat kiezen we binnen AVANT bewust voor begrijpelijke woorden die het beste passen bij hoe we willen samenwerken. Het uitgangspunt is altijd de taal van de naasten. Geen afstandelijke termen, geen vakjargon, maar duidelijke, menselijke woorden. We maken het graag concreet. Hieronder zie je hoe we woorden die we in de dagelijkse zorgpraktijk horen, kunnen ombuigen naar woorden die beter aansluiten bij onze visie op taal en samenwerken. De taalvisie is inclusief de taalwissels een organisch levend document dat groeit.

Korte woordenlijst

- **Naasten:** mensen uit de directe omgeving van de cliënt, zoals partners, familieleden, vrienden of burens. Ook wel mantelzorgers of sociaal netwerk genoemd. Naasten of sociale omgeving heeft de voorkeur in onze taalvisie.
- **Vrijwilligers:** mensen die zich op eigen initiatief inzetten voor het welzijn van anderen.

Met deze taalwissels brengen we onze visie op taal in de praktijk met de woorden die we kiezen.

- **Van** informele zorg **naar** naasten en vrijwilligers
- **Van** sociaal netwerk inzetten **naar** samenwerken met naasten
- **Van** familieparticipatie **naar** samenwerken met naasten
- **Van** vrijwilligersinzet **naar** samenwerken met vrijwilligers
- **Van** betrekken **naar** samen optrekken
- **Van** zorgvragers **naar** cliënten
- **Van** intake **naar** welkomstgesprek of kennismaking
- **Van** werken bij somatiek **naar** werken met mensen met een lichamelijke aandoening
- **Van** werken op de PG (psychogeriatric) **naar** werken met mensen met dementie.

Tot slot: taal die klopt

Taal is meer dan een middel. Het bepaalt hoe we samenwerken, hoe we elkaar zien en hoe we ruimte geven aan ieders rol. Daarom kiezen we bewust voor woorden die verbinden, uitnodigen en richting geven. Geen taal die afstand scheidt, maar taal die mensen dichterbij elkaar brengt.

Met deze visie zetten we een volgende stap in gewenst taalgebruik binnen AVANT: van onbewust spreken naar bewuste keuzes. We nodigen iedereen uit om mee te kijken, mee te denken en mee te praten. Samen anders werken vraagt ook om anders spreken. Alleen dan ontstaat er taal die klopt; in woorden én in de praktijk van het samen doen. Stap voor stap bouwen we aan zorg waarin taal verbindt en samenwerking vanzelfsprekend is.

Colofon

Een uitgave van: AVANT met Innovant

Auteurs: Ane de la Brena, Susan Moeke

Eindredacteur: Susan Moeke

Vormgeving: Ane de la Brena

Publicatiedatum: december 2025

Met dank aan alle AVANT-organisaties voor hun bijdrage aan deze visie

© 2025 AVANT. Alle rechten voorbehouden. Dit document mag niet worden gereproduceerd, verspreid of op andere wijze gebruikt zonder

voorafgaande schriftelijke toestemming van AVANT.

avantvt.nl

